

Časopis pro pobavení

NAŠE DUHA

číslo 1 leden / 2023 www.dshavirov.cz/stredisko-luna

Měsíčník informací Domova seniorů
Havířov, střediska Luna

Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem,
kteří se podílejí na zajištění hladkého průběhu
chodu Domova seniůrů Luma.

Poděkování především patří celému kolektivu
pracovníků, které se o své klienty mědovitě a
z maximální péči starají, a také jim
zajišťují kontakt se speciálním prostředím
včetně kulturního vyžití.

Prějeme Všem pevné zdraví,
a mnoho krásných dní
v celém roce 2023

Vanda
a Zdeněk

Rozsvícení vánočního stromu před domovem

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu před našim Domovem se stalo tradicí. Počátkem adventu se scházíme před budovou Domova a za zvuku koled a při horkém punči společně rozsvítíme vánoční strom. Letos jsme se takto sešli 5. prosince, a proto nás navštívili i Mikuláš s andělem a čerti. Vedoucí sociálního útvaru Eva Džupin pronesla sváteční slovo a popřála nám i přítomným rodinným příslušníkům klidný adventní čas. Tak ať nám stromeček dělá radost a světýlka z něj necht' se přenesou i do našich srdcí.

(Milada)

VÁNOČNÍ JARMARK

Vánoční jarmark v našem Domově? Proč ne! Pro seniory našeho Domova je už těžké přijít se podívat na Vánoční trhy do města, proto aktivizační pracovnice každý rok připraví v knihovně našeho Domova dopolední Vánoční jarmark. Naši uživatelé se pyšní svými výrobky, jiní s radostí nakupují dárky pro své milé, nebo malou pozornost sami sobě pro radost. Vánoční jarmark v našem Domově je pojat jako kulturní akce, kdy se vzájemně potkáváme, pozdravíme a také si popřejeme „šťastné a veselé“.

(Renáta)

Opět jsme se zapojili do projektu Ježíškova vnoučata

Ježíškova vnoučata jsou charitativní projekt Nadačního fondu Českého rozhlasu, který zprostředkovává splnění vánočních přání seniorům. Náš Domov se do tohoto projektu zapojuje od roku 2018.

Před Vánocemi svou štědrost prokazují lidé z celé České republiky a učiní tak radost pro sebe neznámé babičce nebo dědečkovi. V našem domově každoročně pečlivě zvažujeme, kterého uživatele do projektu zapojíme.

Velice si vážíme toho, že dárce - Ježíškovo vnouče- dáreček koupí nebo vyrobí, následně jej zabalí a donese na poštu. To vše stojí nemalé úsilí a čas. Mnohdy se Ježíškovo vnouče dostaví s dárečkem osobně a udělá tak obdarovaným největší radost. Velmi nás těší, že Ježíškova vnoučata svá dobrá srdce prokázala i letos. Proto i touto cestou všem dárcům ze srdce děkujeme.

(Milada)

Vánoční vystoupení dětí

V předvánočním čase navštívily náš Domov děti ze ZŠ Pujmanové. Měly pro nás nachystanou Vánoční besídku. Vánoční písně potěšily naše klienty a umocnily předvánoční atmosféru. Malí muzikanti nejen zpívali, ale také zahráli na klavír, flétnu a housle. Děkujeme

(Jana)

V lednu proběhne pravidelná valorizace důchodů. ČSSZ ji provede automaticky.

Pravidelná valorizace od 1. ledna 2023 zvýší důchody přiznané před tímto dnem v průměru o 825 Kč. Není potřeba o nic žádat, Česká správa sociálního zabezpečení valorizaci provede automaticky. Bude se týkat všech druhů důchodů, tedy starobních (včetně tzv. předčasných), invalidních, vdovských, vdoveckých a sirotčích.

Valorizace důchodů se provádí podle nařízení vlády č. 290/2022Sb. a § 67 a násl. zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Každý důchod se skládá ze základní výměry a procentní výměry. Jeho výsledná výše je součtem těchto výměr. Obě tyto výměry budou od ledna 2023 navýšeny.

Základní výměra důchodu (ZV) je pevně stanovená část důchodu, stejná pro všechny důchodce. Základní výměru důchodu neovlivňuje délka doby pojištění ani výše výdělku. V roce 2023 dojde ke zvýšení základní výměry o 140 Kč, tedy z 3 900 Kč na 4 040 Kč.

Procentní výměra důchodu (PV) závisí na konkrétním průběhu pojištění a platí, že čím jsou vyšší příjmy v rozhodném období a delší získaná doba pojištění, tím vyšší je procentní výměra důchodu. Minimální zákonem zaručená výše procentní výměry důchodu činí 770 Kč měsíčně. Procentní výměry všech druhů důchodů se od ledna zvýší o 5,1 % jejich výše.

Prvně se navýšení promítne do důchodů splatných po 31. 12. 2022. Stejně jako v loňském roce, zvýšení důchodů náleží již od 1. 1. 2023. S ohledem na to obdrží poživatelé v rámci

hromadného zvyšování důchodů samostatně ještě doplatek valorizačního zvýšení za období od 1. 1. 2023 do dne předcházejícího dni jejich lednové splatnosti. Tento doplatek bude vyplacen ve stejném termínu a stejným způsobem jako zvyšovaný důchod.

Od poloviny prosince 2022 do poloviny ledna 2023 obdrží všichni příjemci důchodu písemné oznámení o zvýšení důchodu běžnou listovní zásilkou na jejich adresu evidovanou v ČSSZ.

Příklady zvýšení důchodu přiznaného před 1. 1. 2023

Výše vyplaceného důchodu v roce 2022			Výše vyplaceného důchodu v roce 2023			Zvýšení důchodu od lednové splátky 2023 v Kč	Zvýšení důchodu od lednové splátky 2023 v %
ZV v Kč	PV v Kč	Celkem v Kč	ZV v Kč	PV v Kč	Celkem v Kč		
3 900	8 100	12 000	4 040	8 514	12 554	554	4,62
3 900	12 100	16 000	4 040	12 718	16 758	758	4,74
3 900	16 100	20 000	4 040	16 922	20 962	962	4,81

(ZV – základní výměra důchodu, PV – procentní výměra důchodu)

Zvýšení v případě souběhu důchodů

Při zvýšení důchodů vyplácených v souběhu se posuzuje nárok na procentní zvýšení o 5,1 % u každého důchodu samostatně s tím, že procentní zvýšení důchodu upraveného pro souběh s jiným důchodem se stanoví z výše procentní výměry takto upraveného důchodu.

Od ledna 2023 budou zvýšeny i tzv. dílčí důchody

Od 1. 1. 2023 budou zvýšeny rovněž dílčí důchody, které byly přiznány podle koordinačních nařízení Evropské unie nebo podle mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení. Vyplácená procentní výměra těchto důchodů se zvýší také o 5,1 % a nová výše základní výměry se stanoví v dílčí výši z částky 4 040 Kč, a to v poměru české doby pojištění vůči celkově získané době pojištění.

Důchody nově přiznávané od 1. 1. 2023 se budou zvyšovat až od další valorizace, tzn. např. od 1. 1. 2024, nebo mimořádnou valorizací, pokud pro ni budou v roce 2023 splněny podmínky. Výše základní výměry důchodů přiznávaných v roce 2023 bude činit částku 4 040 Kč.

Zdroj: www.cssz.cz/documents/20143/1427511/TZ_V_lednu_2023_probegne_pravidelna_valorizace_duchodu_CSS_Z_ji_provede_automaticky.pdf/57405d6b-db14-388d-d2f2-a5727d5db785

(Andrea)

Výtvarné umění v českých a zahraničních galeriích

Obraz - Kytice

Umělec: Václav Špála (1885 - 1946)

Technika: olejomalba

Rok vzniku: 1938

Období, styl: fauvismus, kubismus

Místo vystavení: soukromá sbírka

V roce 1930 se malíř uchýlil k malbě kytic a zátiší.

V roce 1945 byl V. Špálovi udělen titul národní umělec.

(Milada)

Významné svátky a výročí

Leden je prvním měsícem v roce a má 31 dní. Od čeho je odvozen název ledna zřejmě tušíte a máte pravdu - od ledu. Dříve byl označován také jako "měsíc vlka", ale to už v dnešním světě zní poněkud "divně". V římském kalendáři (ten náš je gregoriánský) byl zpočátku leden až jedenáctý měsíc v roce! Teprve roku 153 došlo ke změně začátku roku z 1. března na 1. ledna. Což je celkem fajn, že rok nezačíná v březnu, ale v lednu. Hlavně to neříkejte nějakému europoslanci, nebo navrhne návrat k "tradicím" a vznikne chaos.

Z pohledu astrologie je na začátku ledna Slunce ve znamení Kozoroha a na konci ve znamení Vodnáře. V astronomických termínech začíná v souhvězdí Střelce a končí v souhvězdí Kozoroha. Nejvýznamnějším lednovým datem je samozřejmě

leden je prvním měsícem v roce a má 31 dní. Od čeho je odvozen název ledna zřejmě tušíte a máte pravdu - od ledu. Dříve byl označován také jako "měsíc vlka", ale to už v dnešním světě zní poněkud "divně". V římském kalendáři (ten náš je gregoriánský) byl zpočátku leden až jedenáctý měsíc v roce! Teprve roku 153 došlo ke změně začátku roku z 1. března na 1. ledna. Což je celkem fajn, že rok nezačíná v březnu, ale v lednu. Hlavně to neříkejte nějakému europoslanci, nebo navrhne návrat k "tradicím" a vznikne chaos.

Z pohledu astrologie je na začátku ledna Slunce ve znamení Kozoroha a na konci ve znamení Vodnáře. V astronomických termínech začíná v souhvězdí Střelce a končí v souhvězdí Kozoroha. Nejvýznamnějším lednovým datem je samozřejmě hned ten první, neboť 1. ledna je **Nový rok**. Za zmínku stojí také **Tři králové** 6. ledna.

LEDNOVÉ SVÁTKY A VÝZNAMNÉ DNY

1. ledna - **Nový rok** (U nás je to státní svátek, spojený se dnem volna, což je určitě po silvestrovských oslavách mimořádně dobrý nápad.)

1. ledna - **Den obnovy samostatného českého státu** (Od roku 1993 již nejsme Československo, ale máme samostatný český stát.)

4. ledna - **Světový den Braillova písma** (Jde o speciální druh písma, respektive systém psaní, určený pro nevidomé, slabozraké a lidi se zbytky zraku. Funguje na principu bodů,

vystouplých z materiálu, které tak čtenář vnímá hmatem. Písmo je pojmenováno podle francouzského učitele Louse Brailly, který v dětství ztratil zrak a v patnácti letech vytvořil toto písmo úpravou francouzského vojenského systému, jenž umožňoval čtení za tmy.)

6. ledna - **Tři králové** (Třemi králi jsou tak trochu mylně označováni tři mudrci z Východu, kteří navštívili Ježíše krátce po jeho narození a přinesli mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Až později vznikla tato tradice i jejich jména Kašpar, Melichar a Baltazar. Tento den fakticky Vánoce končí a mnozí tento den uklízejí vánoční výzdobu a likvidují vánoční stromeček.)

21. ledna - Mezinárodní den objímání

Nevím jak Vy, ale já když se zamyslím nad zdánlivou "trapností", jakou se může jevit **Mezinárodní den objímání**, tak dospěju hned k několika jistě zajímavým závěrům. Lidské objetí je velmi silná a povznášející

záležitost a vztah k němu se mezi lidmi velmi liší. Smutné je, že se spouště lidem obyčejného objetí hned tak nedostane a nejde jen o lidi opuštěné, osamělé, ovdovělé apod.

Obejmout své rodiče, prarodiče nebo třeba děti je v rodinách stále vzácnější a moderní společnost dokonale zvládá lidskost mezi námi odbourávat. Obejmout přítele či přítelkyni

stejného pohlaví mnohdy vede k posměchu a narážkám na homosexualitu a obejmout někoho druhého pohlaví, s nímž zrovna nechodíme nebo nežijeme, to už zase část společnosti vnímá nepatřičně z hlediska "sexuálního obtěžování", harašení a kdo ví, čeho ještě.

Dospělí chlapi aby se báli poskytnout třeba pomoc "cizí" holčičce nebo slečně, která upadne, ztratí se apod., protože společnost by jejich zájem a aktivitu mohla hodnotit negativně.

Věnujeme velkou pozornost lidem, kteří se chovají tak, jak se ostatním nezamlouvá a uzpůsobujeme naše myšlení, chování i zákony právě těmto ojedinělým případům, kterým bychom se pak rádi přes různá nařízení vyhnuli. Výsledkem je odcizení si lidí navzájem. Jsme tu všichni na jedné planetě, ale přitom se škatulkujeme na spoustu škatulí prostě jen tak, aniž bychom toho druhého vlastně znali.

Nebojte se obejmout své blízké a uvidíte, co Vám to dodá životní energie, kterou marně hledáme kdekoli jinde, jenom ne v našem lidství. A nemusí to být jen 21. ledna na Mezinárodní den objímání nebo 14. února na svátek zamilovaných svatého Valentýna.

26. *ledna* - **Mezinárodní** **den** **celníků**

27. *ledna* - **Mezinárodní den památky obětí Holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti**

(Připomíná utrpení mnoha milionů vesměs židovských obětí v době holokaustu a druhé světové války. Datum bylo vybráno

záměrně, neboť 27. ledna 1945 byl Rudou armádou osvobozen nacistický koncentrační a vyhlazovací tábor Osvětim-Březinka.)

28. ledna - **Mezinárodní den mobilizace proti jaderné válce**

28. ledna - **Den ochrany osobních údajů**

31. ledna - **Světový den pomoci malomocným**

31. ledna - **Den dětí ulice**

<https://blog.hubatacernoska.cz/lednove-svatky-vyroci-a-dalsi-vyznamne-dny-a-zajimavosti>

(Petra)

Expedice do světa zapomenutých a starodávných řemesel

Víte, co uměli perlet'áři, krumpléři, bradýři či pasíři? Odkud k nám přišli perníkáři a co naučili naše předky Benátčané? A které naše umělecké řemeslo je na seznamu UNESCO?

Města, řemesla a cizí osadníci

Rozvoj řemesel zažíval svůj největší rozkvět ve středověku. U nás byl ovlivněn příchodem německých osadníků. Od nich se vyučili například naši perníkáři, výrobci forem neboli formíři, nebo také skláři. Italové k nám zase přinášeli řemeslné dovednosti související s odíváním a výrobou textilií.

Řemeslo jako rodinné dědictví

Rozvoj řemesel byl nejprve zajišťován po dědické linii. Od raného středověku se v Evropě ustálil proces řemeslnické kvalifikace, v němž si mistři kromě členů svých rodin vybírali cizí učedníky, které za finanční odměnu vyškolili, a dále absolventy bez praxe, tzv. tovaryše.

Řemeslníci v krámech, kotcích a sklepích

Ve městech bydleli řemeslníci v jedné oblasti či ulici. Svě zboží většinou prodávali rovnou ve své řemeslnické dílně, která sloužila jako krám. Maloobchodníci (kramáři) provozovali svou živnost v tzv. kotcích, což bylo označení pro větší počet malých krámků pod jednou střechou, velkoobchodníci pak prodávali v tzv. sklepích.

Cechy a pořádky

Už ve středověku začaly vznikat profesní organizace. Řemeslníci stejných oborů tvořili od 13. století zájmová sdružení, která byla označována buď staroněmeckým slovem cech, nebo česky pořádek. S rozvojem cechů se řemesla specializovala. Např. v oděvnictví byli

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Cech>

ševců, kožešníků také kytléři - výrobci laciných pláští, hacníci - specialisté na kalhoty, nebo vetešníci, kteří původně opravovali oděvy.

Nositelé tradice lidového řemesla

Některá starobylá řemesla zanikla, některá zůstala dodnes. Expedice se vypraví za jedinci, kteří se jim v oné prastaré archaické podobě a za použití stejných postupů věnují. Ti nejlepší z nich mají titul Nositel tradice lidového řemesla, který uděluje Ministerstvo kultury ČR. Jsou jimi např. výrobci modrotisku Ratzingerovi z Olešnice na Moravě, hřebenář a perletář Milan Strmiska z Mešovic na Znojemsku, hutní sklář Zdeněk Sochor z Hrubé Horky a Iveta Dandová, která v Mnichově Hradišti plete boty a tašky z orobince.

<https://dvojka.rozhlas.cz/expedice-do-sveta-zapomenutych-a-starodavnych-remesel-8263878>

(Petra)

Plemena psů

Výmarský ohař

Ohaři jsou pravděpodobně vývojovým pokračováním vysokonohých honičů.

První výmarští ohaři se na výstavách objevili okolo roku 1880.

Všestranný, lehce ovladatelný, povahově pevný a náruživý lovecký pes. Má pozoruhodný čich. Je ostrý na škodnou a dravou zvěř. Je ostražitý, ale nikdy ne agresivní. Spolehlivý pro vystavování.

[Zdroj.wikipedie.cz](https://cs.wikipedia.org)

(Milada)

Květomluva

Sněženka podsněžník

Sněženka podsněžník občas uváděna také pod názvy sněženka jarní, sněženka předjarní nebo podsněžník bílý, je jarní rostlina.

Popis

Sněženka podsněžník je 15-20 cm vysoká bylina. Podobně jako ostatní druhy sněženek má cibulku, 2-3 jednoduché úzké a přisedlé listy se souběžnou žilnatinou, oboupohlavné květy a pod nimi dva listeny, které jsou zcela srostlé a tvoří toulec.

Štíhlý stvol nese jeden květ na převislé stopce z šesti okvětních lístků ve dvou přeslenech, šesti tyčinkami a jedním pestíkem. Vnitřní okvětní lístky jsou téměř o polovinu kratší než vnější, většinou vykrojené a na koncích světle zelené.

V České republice si můžeme sněženku podsněžník splést pouze s mírně podobnou bledulí jarní.

Výskyt ve střední Evropě na přirozených stanovištích je již vzácný; většinou se jedná o populace zplanělé. Sněženka se hojněji vyskytuje v jihovýchodní a jižní Evropě a západní Asii. V průběhu staletí však byla zavlečena i do jiných oblastí světa, např. do Severní Ameriky.

Začíná kvést již na konci února a kvete až do března.

Málokdy kvete až do dubna. Pokud se na chvíli oteplí, sbírají včely medonosné uvnitř sněženkových květů nektar a pyl. Jiné druhy hmyzích opylovačů se zpravidla probouzejí ze zimního spánku později.

Množí se cibulkami, které bývají v létě a na podzim několik centimetrů pod zemí, díky čemuž přežívají i teplejší období.

Jedy

Sněženka podsněžník patří mezi mírně jedovaté rostliny, chrání se tak proti okusu živočichy. Její části, především cibulka, obsahují alkaloidy (zejména lykorin, galanthamin, tazetin), které se u člověka po pozření projevují průjem, zvracením a bolestmi břicha.

Výskyt v ČR

V minulosti patřila sněženka podsněžník k nejrozšířenější jarní rostlině v Česku. V současné době ji řadíme mezi vzácné a částečně chráněné druhy, což je následkem především ztráty přirozeného biotopu, vykopávání zahrádkáři a trhání v době květu. České právní předpisy ji řadí do kategorie „Ohrožené“.

Na většině území se již vyskytuje pouze ostrůvkovitě, poměrně hojně roste např. na Opavsku a Zlínsku.

Lidové názvy

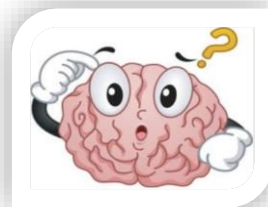
Lidovými názvy pro sněženku podsněžník jsou: bibolenka, bibonka, bimbonka, binbonka, biserka, koukoříček, koukoříčka, koukořík, kozí drist, kozí dříst, lesní cibule, lesní cibulka, podsněžník, podsněžník bílý, sněhovka, sněženka jarní, sněženka lesní, sněženka podsněžní, sněženka předjarní a vyskočilka.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Sn%C4%9B%C5%BEnka_podsn%C4%9B%C5%BEn%C3%ADk

(Jana)

Mozková

Hádanky.

Bílá jako mléko je,
tichem všechno přikryje.
Auto, domy, stromy, lidi nikdo
neuvidí.
mlha

Čtyři rohy,
žádné nohy,
chaloupkou to pohne?
šnek

Do šatu mě nabíráš,
pak přede mnou zavíráš,
v teple pro mne slzí oči,
vše se za mnou venku točí,
beru z hlavy klobouky,
nepouštěj mne do mouky.
Kdo jsem?
vítr

Dvě sovy vedle sebe sedí,
aniž o sobě vědí?
oči

Jede,
jede panáček,
má placatý zobáček,
kde voděnka crčí,
tam nosejček strčí?
kachna

Jedna hlavička,
jedna nožička.
Hlavička když zčervená,
konec nožky znamená.
zápalka

Kdo bez štětce a bez barev
obarví nám pestře les?
podzim

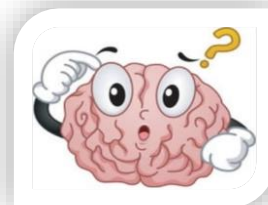
Maličký sklípek,
na dvou hřadách slípek a
červený kohoutek?
Ústa, zuby, jazyk

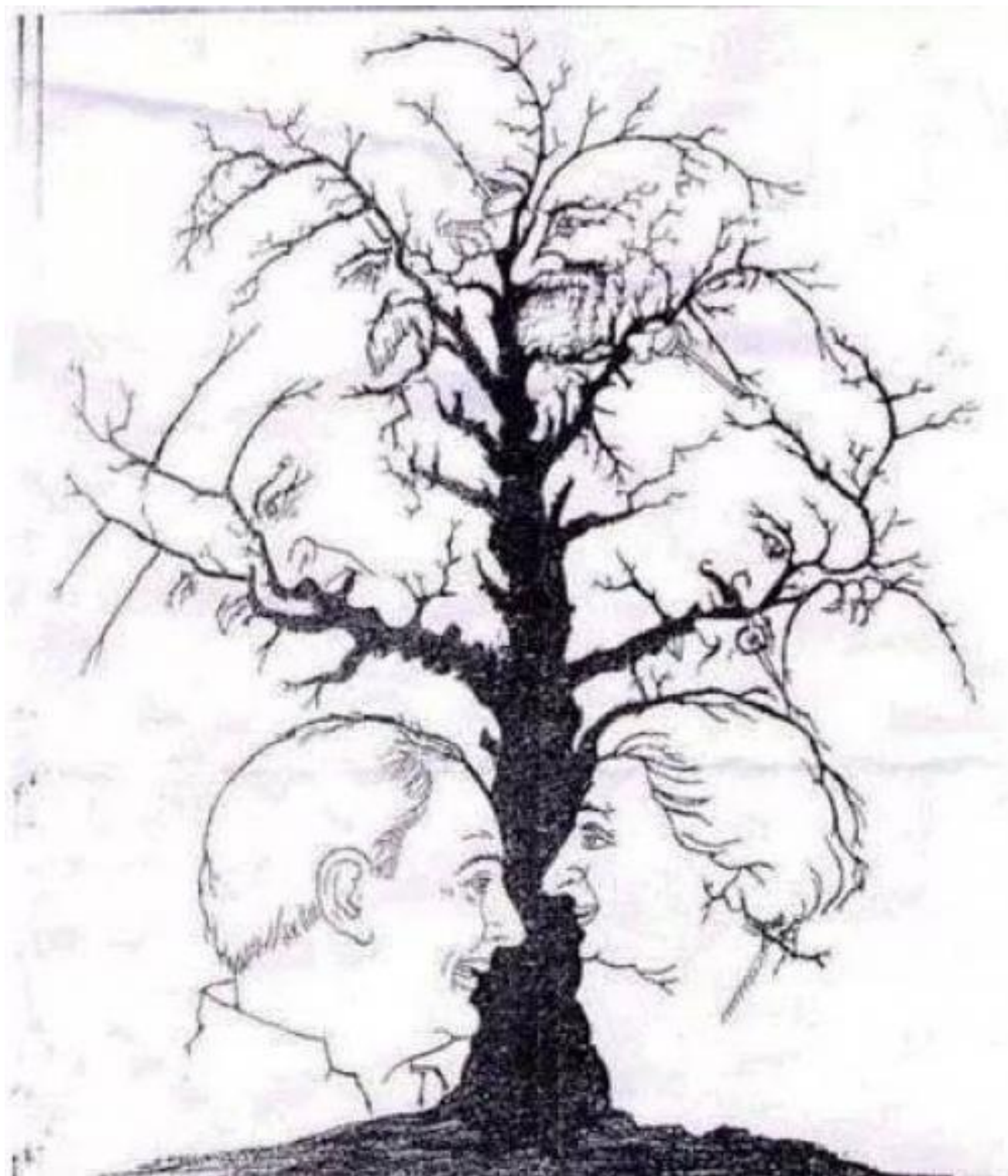
Otec má tisíce synů,
každému čepici sjedná a
sobě nemůže.
dub a žaludy

Posečená znovu roste
a tak pořád, třeba po sté.
Stoupneš na ni, přece stává.
Má ji ráda kráva.
A též srnka, zajíci,
koza, kůň a králíci.
tráva

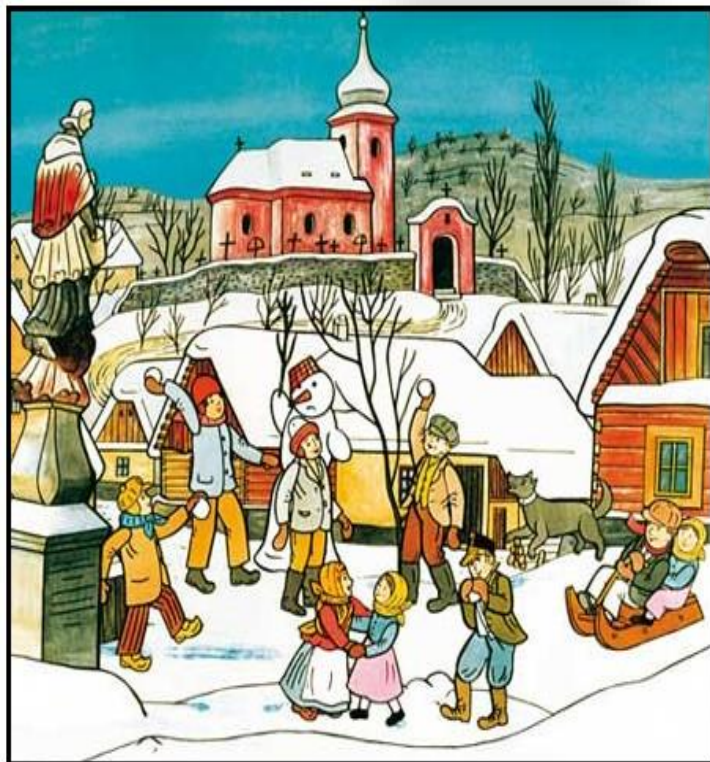
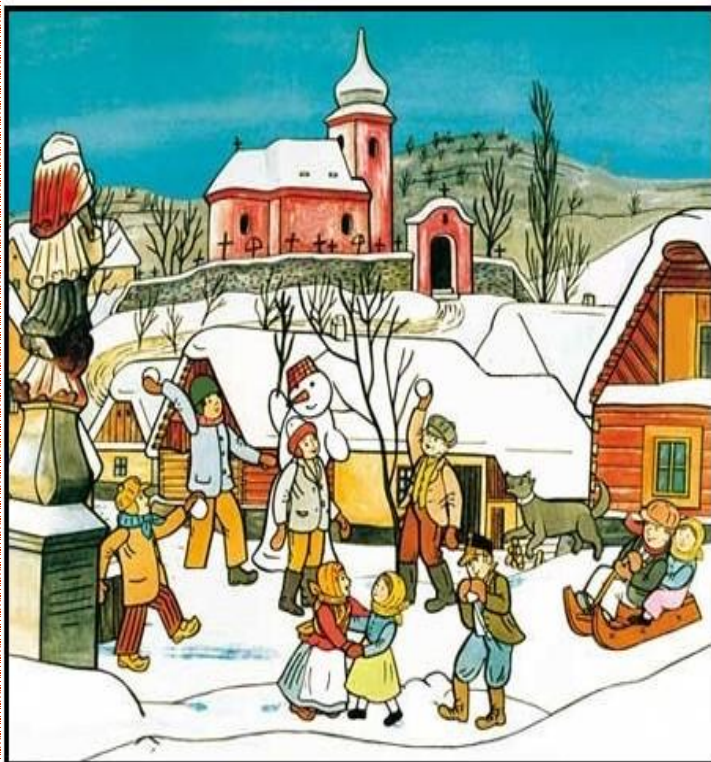
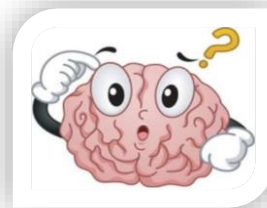

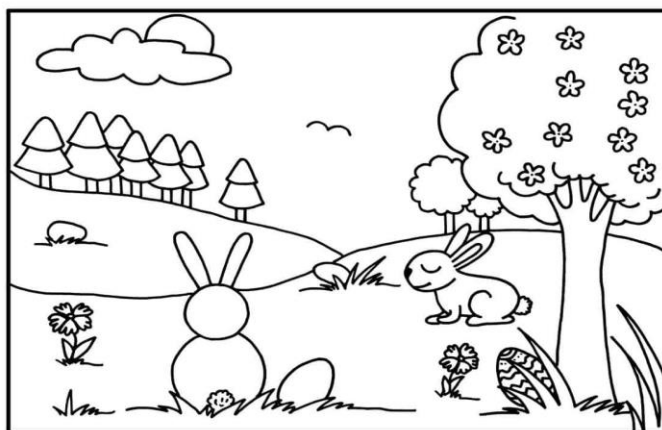
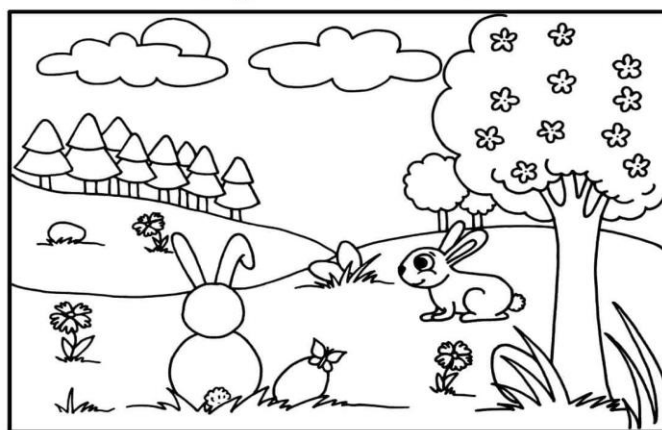
Kolik vidíte na obrázku obličejů

Najdi 10 rozdílů

Najdi 10 rozdílů

Pomoz Sofii nalézt cestu řeckými rozvalinami nazpět k její rodině. A pozor - všude jsou lstiví hadi!

Použij uvedený kód a odpověz na tuto hloupou kovbojskou hádanku.

Proč si kovboj myslel, že jeho koně bolí v krku?

Karel Roden

Svou filmovou kariéru započal již v roce 1983 ve filmu *Zámek nekonečno*. O rok později se výrazněji dostal do povědomí diváků svou rolí Honzy ve snímku *Jak básníci přicházejí o iluze*. Roku 1987 si zahrál opět svou předešlou postavu Honzu ve třetím díle *Jak básníkům chutná život*. V tomtéž roce měl

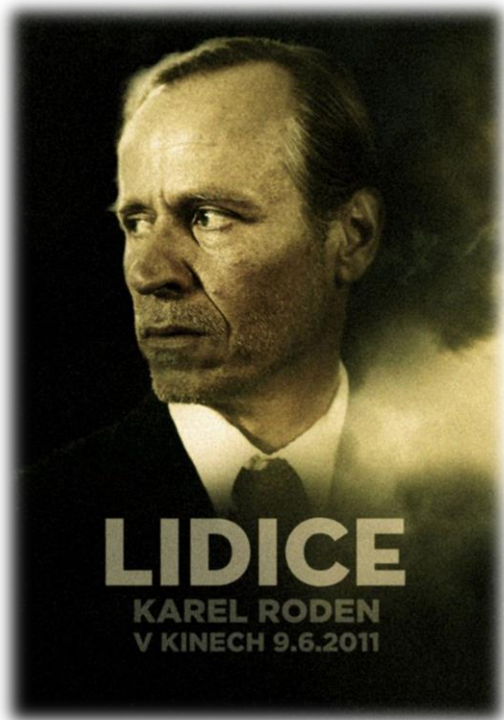
možnost obsadit roli kapitána Tůmy ve filmu *Copak je to za vojáka...* Následující rok si zahrál v rodinném filmu *Pan Tau*. Následovaly filmy jako *Čas sluhů*, *Kanárská*

spojka, *Král Ubu* či *Pasti, pasti, pastičky*. Roden si zahrál také v řadě pohádek, např. *Princezna Fantaghiró 2*, *Dračí prsten*, *Pták*

Ohnivák nebo hororově ztvárněném dramatu *Kytice*.

V roce 1999 si vyzkoušel své první zahraniční angažmá a to v italsko-německé minisérii *Piráti*, kde hrál jednu z důležitých postav pirátské posádky. O rok později, po absolvování náročného konkursu na film *15 minut*, se mu podařilo v tomto

snímku úspěšně obsadit roli zločince Emila Slovaka. Po boku Roberta De Nira, který si ho údajně pro tento film sám vybral, tak měl možnost vrýt se do povědomí i zahraniční

veřejnosti. Dále se objevil v amerických akčních filmech *Blade 2* (kvůli silnému akcentu musel být v originálu dabován jiným hercem), *Neprůstřelný mnich*, *Hellboy*, v komedii *Prázdniny pana Beana* společně s Rowanem Atkinsonem nebo v akční komedii *Rocknrolla*. Ve filmu *Running Scared* hrál bratra ruského gangstera a despotického nevlastního otce

jednoho z hlavních hrdinů.

Poté se vrátil do České republiky. Roku 2008 získal příležitost zahrát si hlavní postavu Josefa Douši ve snímku *Hlídač č. 47*, který získal tři České lvy za nejlepší střih, mužský herecký výkon v hlavní roli a mužský herecký výkon ve vedlejší roli. V roce 2011 obsadil roli Františka Šímy ve filmu *Lidice*. Jeho zatím poslední film je první česká hudební 3D komedie *V peřině*, kde si zahrál manžela Lucie Bílé.

Sedmkrát byl nominován na Českého lva za hlavní mužský herecký výkon a celkem čtyřikrát na cenu za vedlejší mužský herecký výkon, z jedenácti nominací tedy proměnil jen jedinou v roce 2008. Dvakrát byl nominován na Cenu české filmové kritiky - jedinou nominaci proměnil v roce 2010 za film *Habermannův mlýn*. V roce 2017 získal svého druhého Českého lva, a to v kategorii nejlepší herec v hlavní roli za film *Masaryk*.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Roden

(Věrka)

Adráček v našem Domově

Adráček je skupinka maminek z Havířova a okolí, které se rozhodly trávit čas se svými dětmi tak trochu jinak. Navštěvují v rámci dobrovolnické organizace Adra domovy seniorů. Společně s klienty pak hrají hry, zpívají nebo si kreslí. Někdy senioři jen tak sedí a pozorují batolící se malé děti.

V prosinci zavítalo do našeho Domova celkem 6 malých dětí se svými maminkami. Chvillemi bylo v naší místnosti Světluška až moc „živo“, ale nakonec jsme všechno zvládli. Těšíme se na jejich další návštěvu.

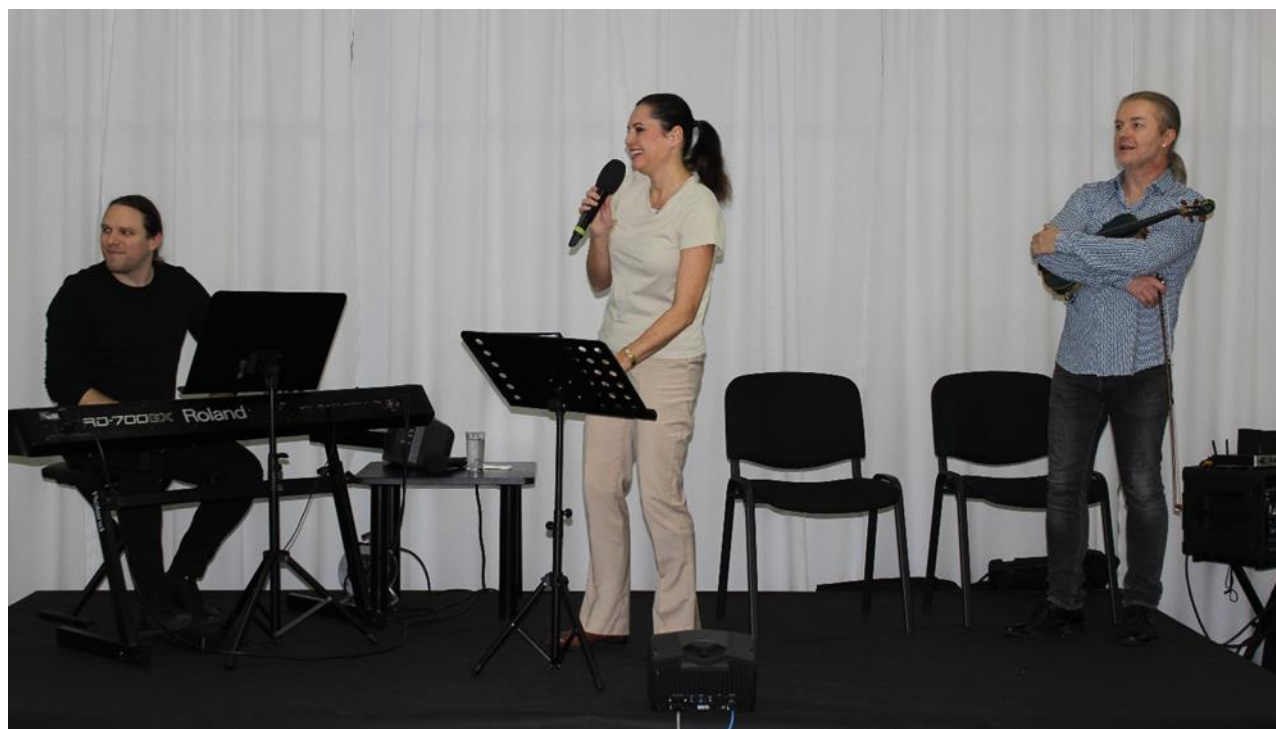
(Milada)

Vystoupení herečky a zpěvačky Barbory Šporclové - Kodetové a houslisty Pavla Šporcla

Velkým překvapením pro nás byla zpráva, že mimořádně vystoupí v našem Domově s písňovým recitálem „Tam za tou duhou“ herečka, a jak jsme posléze zjistili, i výborná zpěvačka Barbora Šporclová - Kodetová a její manžel - houslový virtuos Pavel Šporcl. Úvod patřil houslím pana Šporcla, následovalo několik šansonů z repertoáru Hany Hegerové a Hany Zagorové v podání jeho manželky. Ocenili jsme zejména procítěný zpěv paní Barbory a s lehkostí podaný houslový repertoár. Krásné vystoupení dvou sympatických osobností se nám moc líbilo a zpříjemnilo předvánoční atmosféru.

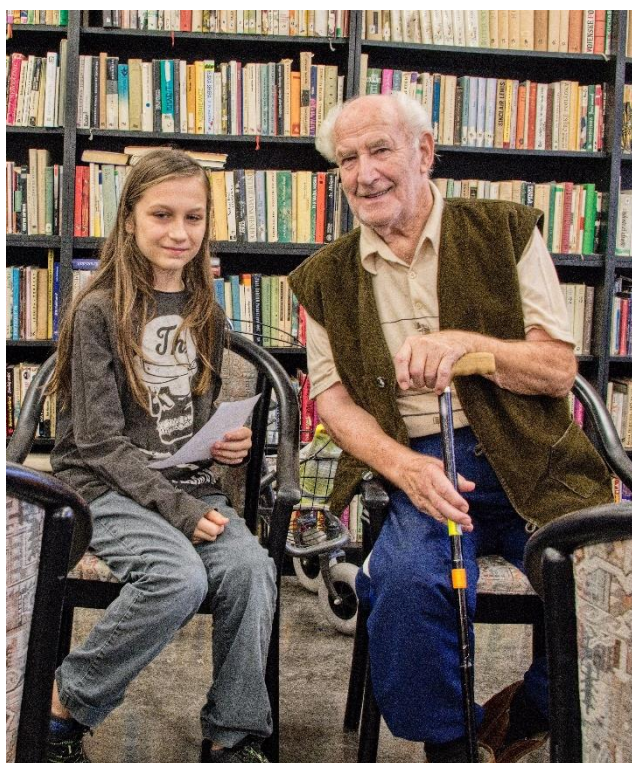
(Barbora)

Projekt sbližování generací

Návštěva žáků ZŠ Frýdecká

Na podzim mě oslovila mladá paní učitelka Lucie Syptáková ze ZŠ Frýdecká, která učí šestáky, s následujícím projektem. Navrhla: „V rámci posílení mezigeneračních vztahů bych ráda

s dětmi napsala dopis někomu z vašich klientů. Žáky nejvíce zajímá např. trávení volného času v době, kdy nebyly telefony ani internet. Dopisování by mohlo klienta/y z vašeho domova potěšit, ukrátit jim chvíli a naše žáky zase vzdělat. Navíc by jejich slohová cvičení měla nějaký smysl. Počet dopisů by závisel na ochotě obou

stran.

Měl by někdo z Vašich klientů o toto dopisování zájem? Pro dopisy bych si chodila osobně.

Kdyby Vás napadl nějaký jiný způsob, kterým bychom mohli oživit život vašich klientů, budu ráda za informace. Děti chci vést k solidárnímu chování."

Vzhledem ke zdravotnímu stavu a schopnostem našich klientů mi bylo jasné, že se projekt v navrhované podobě neuskuteční. S napsáním dopisu souhlasila pouze paní Mária Vymlátilová, a tak jsem paní učitelce dlouhé psaní předala a současně navrhla

formu, která by byla pro naše klienty vhodnější - a sice osobní setkání. Druhá strana souhlasila, a tak jsme se 2. prosince dopoledne sešli v naší knihovně. Každý žák měl napsáno, na co se chce babičky či dědečka zeptat, co ho zajímá. Setkání předčilo všechna očekávání. Společná hodina a půl utekla „jako voda“, žáci i senioři si měli stále co povídat. Setkání navíc oživilo povídání 99 leté paní Marušky Kupkové, která barvitě vylíčila, jak jako 10-ti leté děvče sháněla vánoční stromeček a následoval příběh těžkého života její rodiny, která pracovala pro sedláka.

Děti kontakt s generací jejich prarodičů obohatil a ve škole si měly co vyprávět.

A protože je mi přístup paní

učitelky
blízký,
domluvily
jsme se
spolu na
další

spolupráci: ke konci školního roku uspořádáme v našem DS hry dvou generací - společné zápolení smíšených družstev tvořených dítětem a seniorem.

Těšíme se na spolupráci s mladými lidmi, ze kterých, doufám, i po takovéto zkušenosti vyrostou zodpovědní empatičtí lidé, ochotni pomáhat.

(Barbora)

Silvestrovské operety

Konfety, prskavky, mýdlové bubliny, šampaňské a úsměvy - tak vypadal Silvestr v DS Luna. A navíc- slavnostní vystoupení u nás populárních a osvědčených sólistů souboru opery a muzikálu z Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. Odpoledne se setkalo s velkým ohlasem. Líbil se vám přípitek šampaňským, kdy jste mohli pozvednout číši na zdraví a nový rok nejen se svou rodinou, svými sousedy, ale i se zpěváky a zaměstnanci. Optimistická a veselá atmosféra všechny zcela ovládla a v dobré náladě jste se vraceli do svých pokojů.

(Barbora)

JAKUB JANDA

Narodil se 27. dubna 1978 v Čeladné, velkou část života prožil ve Frenštátu pod Radhoštěm, kterého je hrdým patriotem.

Skokanskou kariéru začal ve třetí třídě základní školy v roce 1987, vzorem nemohl být pochopitelně nikdo jiný, než legendární skokan Jiří Raška, frenštátský rodák.

Absolvoval Integrovanou střední školu služeb-centrum odborné přípravy. V té době si také vyzkoušel, jaké je to soupeřit se světovou špičkou - v roce 1996 v Harrachově absolvoval první závod Světového poháru ve skocích na lyžích.

V sezóně 2005/2006 se stal vítězem Světového poháru, což považuje za největší úspěch skokanské kariéry. Z Mistrovství

světa v Oberstdorfu (2005) si odvezl stříbrnou a bronzovou medaili. Poštěstilo se mu také závodit na celkem čtyřech olympiádách (2002 - Salt Lake City, 2006 - Turín, 2010 - Vancouver, 2014 - Soči).

Po ukončení aktivní sportovní kariéry se věnuje podpoře sportu na regionální úrovni. V městské radě ve Frenštátě p. R. byl členem Sportovní komise (2010-2018) a od roku 2012 působí ve Výboru pro tělovýchovu a sport Zastupitelstva Moravskoslezského kraje.

Důležitým okamžikem se pro něj stalo zvolení poslancem v roce 2017. V Poslanecké sněmovně se věnuje podpoře sportu, je členem Petičního výboru a Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj, předsedou Podvýboru pro cestovní ruch a místopředsedou Podvýboru pro sport. V dubnu 2018 byl zvolen předsedou skokanského úseku Svazu lyžařů ČR a je rád, že může dál pomáhat této noblesní olympijské sportovní disciplíně. A hlavně těm, kteří ji udržují při životě. Jak současným reprezentantům, tak i našim novým skokanským nadějím. Nemají to lehké a zaslouží si podporu.

Je ženatý a má tři děti.

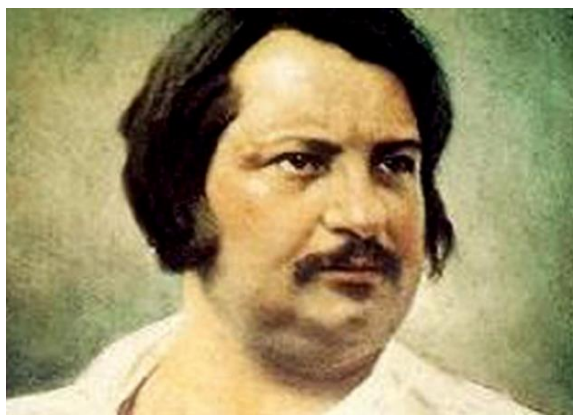
Zdroj: jakubjanda.cz

(Barbora)

Motto měsíce

„Za jednu minutu člověk pozná, zda se mu někdo líbí, za hodinu pozná, zda by jej dokázal mít rád či milovat, za jeden den zjistí, jestli by s tou osobou dokázal strávit celý život... ale poté trvá celý život, než na tu osobu zapomene.“

Honoré De Balzac

Datum narození: 20. květen 1799

Datum úmrtí: 18. srpen 1850

Honoré de Balzac byl francouzský spisovatel. Bývá považován za zakladatele kriticko-realistického románu.

Balzakovým magnum opus je cyklus devadesáti sedmi románů a povídek pod souborným názvem Lidská komedie; napsal však i řadu románů s dobrodružnou tematikou. Honoré pobýval v internátu klášterní školy ve Vendôme, kde byl vychováván mnichy řádu oratoriánů. Později vystudoval v Paříži práva. Krátce působil jako notář, ale pak se proti vůli rodiny stal spisovatelem. Rodiče mu poskytli skromnou finanční podporu s podmínkou, že se během dvou let prosadí jako literát. Začal s divadelní hrou, a když neuspěl, zkusil historický román, který nedokončil a začal psát pod různými pseudonymy. V roce 1825 podnikal jako nakladatel, založil malou tiskárnu, ale po dvou letech skončil bankrotem. Byl poté nucen psát velmi intenzivně, aby zaplatil své dluhy. Psal vlastně pro výdělek

(což v jeho době nebylo obvyklé) a výhradně v noci. Psaní věnoval až 18 hodin denně, při tom konzumoval obrovské množství kávy (údajně až 60 šálků za den).

Do dějin literatury vstoupil i jako legendární „dělník pera“, známý svou mimořádnou pracovitostí; kromě psaní románů působil takřka po celý tvůrčí život i jako novinář a kritik. Opustil komerční literaturu a započal rozsáhlé dílo, ve kterém chtěl představit různé lidské typy a vrstvy francouzské společnosti na přelomu 18. a 19. století. V polovině srpna 1829 vyšel román Šuani, který byl poprvé podepsán jeho pravým jménem Honoré Balzac. Po něm následovalo velké množství dalších povídek a románů - například v roce 1830 vydal asi 70 publikací. Byl monarchistou s celoživotními snahami proniknout do vyšší (aristokratické) společnosti. V roce 1831 začal ke svému jménu přidávat šlechtický přídomek a podepisovat se jako Honoré de Balzac. Vydělané peníze investoval do nákladného životního stylu, utrácel za přepychové obleky, nábytek, milenky. Na Balzacově literárním úspěchu měly velký podíl ženy. Ve svých románech popisoval ženy s velkou psychologickou obratností a tím upoutával jejich zájem i ke své osobě. V roce 1833 měl, krátkou aféru s Marií du Fresnay, vdanou ženou. Z tohoto vztahu se 4. června 1834 narodilo jeho jediné dítě, dcera Marie-Caroline du Fresnay, která se dožila 96 let.

Napsal mimo jiné romány: Sestřenice Běta, Bratranec Pons, Otec Goriot, Ztracené iluze, Evženie Grandetová, Paměti dvou mladých manželek, Venkovský lékař, atd.

(Barbora)

Zdroj: <https://citaty.net/autori/honore-de-balzac/>

V měsíci lednu slaví narozeniny:

Fojtík Karel
Vránová Hanka
Macháčková Anděla
Elblová Jarmila
Hradilová Květoslava
Otavová Ludmila
Průcha Miroslav
Vyskočil Jan
Celárek Rostislav, Bc.
Pospíšil Bohuslav
Hüner Julius, Ing.
Kochaníček Vladimír
Kaniová Božena
Lacná Květuše

Všem oslavencům GRATULUJEME

**DUHA, měsíčník Domova seniorů Havířov, p. o.,
středisko Luna**

- Adresa redakce: Lidická 1200/52C, 736 01 Havířov
- Telefonický kontakt: **596 808 601** (recepce)
- Webové stránky: www.dshavirov.cz/dsl/
- Redakční tým: Renáta Czechová, Barbora Gerátová,
Andrea Hrabiecová, Jana Kinclová,
Petra Komašková, Milada Kubová,
Věra Žáčková, Irena Vámoš
- Email: kinclovaj@dshavirov.cz
zackovav@dshavirov.cz
- Tisk a vazba: Pavlína Janošková a Jitka Kunorová

**PO PŘEČTENÍ MĚ PROSÍM VRAŤ,
ABYCH BYL K DISPOZICI TAKÉ PRO
OSTATNÍ ČTENÁŘE**

